

ZARZĄDZENIE Nr 20/2011
Wójta Gminy Szeków
z dnia 3 czerwca 2011r.

w sprawie prowadzenia szkolenia wstępnego na stanowiskach pracy w dziedzinie bhp (instruktażu stanowiskowego).

Na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 180, poz. 1860 ze zm.) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Wprowadzam do użytku wewnętrznego ramowy program instruktażu stanowiskowego stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Do prowadzenia szkolenia wstępnego na stanowisku pracy w dziedzinie bhp (dalej: instruktażu stanowiskowego) wyznaczam następujące osoby zatrudnione na stanowisku pracy:

- 1/ Sekretarza Gminy
- 2/ Skarbnika Gminy.

§ 3.

Instruktaż stanowiskowy należy przeprowadzić przed dopuszczeniem do świadczenia pracy na określonym stanowisku pracy, w odniesieniu do:

- 1/ pracowników administracyjno-biurowych
- 2/ pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych
- 3/ pracowników przenoszonych na stanowiska, o których mowa w pkt 1, i zatrudnionych na tych stanowiskach w przypadku zmiany warunków techniczno-organizacyjnych lub organizacji nowych stanowisk pracy oraz wprowadzenia do stosowania nowych narzędzi, maszyn i innych urządzeń.

§ 4.

Stanowiska pracy, na których pracownicy powinni być objęci instruktażem stanowiskowym, to:

- 1/ stanowiska pracy administracyjno-biurowe
- 2/ stanowiska pracy robotnicze.

§ 5.

Każdy instruktaż stanowiskowy powinien zakończyć się egzaminem z zakresu wykonywania pracy zgodnie z przepisami i zasadami bhp.

§ 6.

Stanowiskom pracy wytypowanym do prowadzenia instruktażu stanowiskowego polecam zapoznać się i przestrzegać treści szczegółowych programów takiego instruktażu.

§ 7.

Po zakończeniu instruktażu stanowiskowego osoba go prowadząca jest zobowiązana wypełnić kartę szkolenia wstępnego (wg załącznika Nr 2 do Rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy i przekazać ją do akt osobowych pracownika.

§ 8.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WÓJT
mgr inż. Andrzej Szwed

URZĄD GMINY W SZELKOWIE
STARY SZELKÓW 39
06 – 220 STARY SZELKÓW

PROGRAMY SZKOLEŃ W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY

- PRACOWNIK ADMINISTRACYJNO – BIUROWY
- SPRZĄTACZKA

- PROGRAM SZKOLENIA WSTĘPNEGO OGÓLNEGO – INSTRUKTAŻU OGÓLNEGO W DZIEDZINIE BHP:
- PROGRAM SZKOLENIA WSTĘPNEGO NA STANOWISKU PRACY – INSTRUKTAŻ STANOWISKOWY
- PROGRAM SZKOLENIA OKRESOWEGO

PODSTAWA PRAWNA:

- *Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 ze zmianami oraz z 2011 r. Nr 36, poz. 181) – Dział X – Rozdział VIII*
- *Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 180, poz. 1860 ze zmianami oraz z 2007 r. Nr 96. Poz. 1420)*

PROGRAM SZKOLENIA WSTĘPNEGO OGÓLNEGO (INSTRUKTAŻU OGÓLNEGO) W DZIEDZINIE BHP

Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004. W sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 180, poz. 1860 ze zmianami oraz z 2007 r. Nr 196, poz. 1420) - § 7 ust. 1

Cel szkolenia:

1. Celem szkolenia jest zaznajomienie pracownika w szczególności z:
  - podstawowymi przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy zawartymi w kodeksie pracy, w układach zbiorowych pracy lub w regulaminach pracy,
  - przepisami oraz zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązującymi w danym zakładzie pracy,
  - zasadami udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku

2. Uczestnicy szkolenia:
  - Szkolenie jest przeznaczone dla wszystkich osób, które rozpoczynają pracę w danym zakładzie

3. Sposób organizacji szkolenia:
  - szkolenie zorganizowane w formie instruktażu (z wykorzystaniem środków dydaktycznych oraz środków do udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku) – przed rozpoczęciem przez pracownika pracy w danym zakładzie pracy – na podstawie szczegółowego programu opracowanego przez organizatora szkolenia.

Program szkolenia wstępnego osób podejmujących po raz pierwszy pracę związaną z kierowaniem pracownikami

Forma realizacji szkolenia – instruktaż

Plan szkolenia wstępnego osób podejmujących po raz pierwszy pracę związaną z kierowaniem pracownikami

Lp.	Temat szkolenia	Czas trwania szkolenia (godziny lekcyjne)
1	2	3
1.	Istota bezpieczeństwa i higieny pracy	2
2.	Zakres obowiązków i uprawnień pracodawcy i pracowników, ze szczególnym uwzględnieniem osób kierujących pracownikami, a także poszczególnych komórek organizacyjnych zakładu pracy i organizacji w zakresie bhp.	
3.	Odpowiedzialność za naruszenie przepisów lub zasad bhp.	
4.	Zasady poruszania się na terenie zakładu pracy.	3
5.	Charakterystyka czynników szkodliwych dla zdrowia, uciążliwych i niebezpiecznych występujących w zakładzie uczestnika szkolenia, w szczególności na stanowiskach nadzorowanych przez instruuwanego.	
6.	Identyfikacja, analiza i ocena zagrożeń pochodzących od ww. czynników.	
7.	Metody likwidacji lub ograniczania występujących zagrożeń.	
8.	Wymagania bhp dotyczące obiektów, pomieszczeń i stanowisk pracy.	0,5
9.	Ryzyko zawodowe.	1
10.	Podstawowe zasady bhp związane z obsługą urządzeń technicznych oraz transportem wewnątrzzakładowym.	0,5
11.	Zasady przydziału odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej, w tym w odniesieniu do stanowisk nadzorowanych przez instruuwanego.	1
12.	Porządek i czystość w miejscu pracy – ich wpływ na zdrowie i bezpieczeństwo pracownika.	
13.	Profilaktyczna opieka lekarska – zasady jej sprawowania w odniesieniu do stanowisk nadzorowanych przez instruuwanego.	
14.	Podstawowe zasady ochrony przeciwpożarowej oraz postępowanie w razie pożaru.	2
15.	Postępowanie w razie wypadku, w tym organizacja i zasady udzielania pierwszej pomocy (przedmedycznej).	
	Łączny czas trwania instruktażu	10

1 godzina instruktażu = 45 min.

Program opracował:

Nitold Załeski

(imię i nazwisko)

Po konsultacji z pracownikami zatwierdził:

WÓJT

Grossmann

mgr inż. Arnold Maciej Grossmann

(data, imię i nazwisko, funkcja, podpis)

PRACOWNIK ADMINISTRACYJNO – BIUROWY

Program szkolenia wstępnego ogólnego (instruktażu ogólnego)

Lp.	Temat szkolenia	Liczba godzin*
1	2	3
1.	Istota bezpieczeństwa i higieny pracy: <ul style="list-style-type: none"> a) najważniejsze definicje: bezpieczeństwo, higiena pracy, ochrona pracy b) regulacje prawne dotyczące ochrony pracy c) państwowy nadzór nad przestrzeganiem przepisów bhp: PIP, PIS, inne organy nadzoru kontroli nad warunkami pracy d) społeczny nadzór nad przestrzeganiem przepisów bhp: związki zawodowe , społeczna inspekcja pracy 	
2.	Zakres obowiązków i uprawnień pracodawcy, pracowników oraz poszczególnych komórek organizacyjnych zakładu pracy i organizacji w zakresie bhp: <ul style="list-style-type: none"> a) ogólne obowiązki pracodawcy w zakresie bhp b) szczegółowe obowiązki pracodawcy w zakresie bhp (związane z profilaktyczną ochroną zdrowia, procesami pracy stwarzającymi szczególne zagrożenie, szkoleniami bhp) c) podstawowe prawa pracownika d) podstawowe obowiązki pracownika e) podstawowe obowiązki osób kierujących pracownikami 	0,6
3.	Odpowiedzialność za naruszenie przepisów lub zasad bhp <ul style="list-style-type: none"> a) odpowiedzialność pracodawcy za wykroczenia przeciwko prawom pracownika b) odpowiedzialność osób kierujących pracownikami c) odpowiedzialność porządkowa pracowników 	
4.	Zasady poruszania się na terenie zakładu pracy <ul style="list-style-type: none"> a) zasady poruszania się na parkingu, ciągach komunikacyjnych zewnętrznych i wewnętrznych, schodach, pomieszczeniach biurowych 	0,5
5.	Zagrożenia wypadkowe i zagrożenia dla zdrowia występujące w zakładzie i podstawowe środki zapobiegawcze <ul style="list-style-type: none"> a) czynniki niebezpieczne i szkodliwe w środowisku pracy b) czynniki fizyczne, chemiczne, biologiczne c) czynniki psychofizyczne w środowisku pracy 	0,5
6.	Podstawowe zasady bhp związane z obsługą urządzeń technicznych oraz transportem wewnątrzzakładowym <ul style="list-style-type: none"> a) zapoznanie się z instrukcją bezpiecznej obsługi urządzeń biurowych b) zakaz wykonywania napraw urządzeń biurowych c) obowiązek wyłączenia z sieci wszystkich urządzeń zasilanych energią elektryczną lub posiadających ruchome elementy przed wykonywaniem jakichkolwiek czynności związanych z usuwaniem zacięć czy wykonywaniem czynności konserwacyjnych 	0,4

	d) obowiązek wyłączenia wszystkich odbiorników energii elektrycznej na koniec pracy	
7.	Zasady przydziału odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej, w tym w odniesieniu do stanowiska pracy instruowanego a) środki ochrony indywidualnej – zasady doboru i stosowania, obowiązki pracodawcy b) przydział odzieży roboczej – podstawowe obowiązki pracodawcy	
8.	Porządek i czystość w miejscu pracy – ich wpływ na zdrowie i bezpieczeństwo pracownika a) odpowiedzialność pracowników b) zagrożenia pożarem c) zagrożenia wypadkowe i chorobowe d) zagrożenia sanitarno - epidemiologiczne	0,5
9.	Profilaktyczna opieka lekarska – zasady jej sprawowania w odniesieniu do stanowiska instruowanego a) rodzaje badań profilaktycznych b) uwarunkowania środowiska pracy i uwarunkowania zewnętrzne c) profilaktyczna opieka lekarska kobiet w ciąży d) PIP i PIS w profilaktyce zdrowotnej zakładu pracy	
10.	Podstawowe zasady ochrony przeciwpożarowej oraz postępowania w razie pożaru a) źródła pożarów i materiały łatwopalne b) zasady zachowania się w sytuacji pożaru lub innego zagrożenia	
11.	Postępowanie w razie wypadku, w tym organizacja i zasady udzielania pierwszej pomocy (przedmedycznej) a) definicja wypadku przy pracy, wypadki zrównane z wypadkami przy pracy, kwalifikacja wypadku w drodze do pracy i z pracy b) postępowanie powypadkowe c) zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej – wzywanie pomocy na miejsce wypadku, postępowanie w razie zranień głowy, kończyn, zabezpieczanie złamań i zwichnięć, opatrywanie oparzeń termicznych, zasady postępowania z osobą porażoną prądem, itp.	1
	Łączny czas trwania instruktażu	3

*1 godzina instruktażu = 45 minut

Opracował:

Witold Zającki

(imię i nazwisko)

Po konsultacji z pracownikami program zatwierdził:

WÓJT
mgr Andrzej Nowakowski

(data, imię i nazwisko, funkcja, podpis)

Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach robotniczych

Program szkolenia wstępnego ogólnego (instruktażu ogólnego)

Lp.	Temat szkolenia	Liczba godzin*
1	2	3
1.	Istota bezpieczeństwa i higieny pracy: <ul style="list-style-type: none"> • najważniejsze definicje: bezpieczeństwo, higiena pracy, ochrona pracy • regulacje prawne dotyczące ochrony pracy • państwowy nadzór nad przestrzeganiem przepisów bhp: PIP, PIS, inne organy nadzoru kontroli nad warunkami pracy • społeczny nadzór nad przestrzeganiem przepisów bhp: związki zawodowe, społeczna inspekcja pracy	0,6
2.	Zakres obowiązków i uprawnień pracodawcy, pracowników oraz poszczególnych komórek organizacyjnych zakładu pracy i organizacji w zakresie bhp: <ul style="list-style-type: none"> • ogólne obowiązki pracodawcy w zakresie bhp • szczegółowe obowiązki pracodawcy w zakresie bhp (związane z profilaktyczną ochroną zdrowia, czynnikami i procesami pracy stwarzającymi szczególne zagrożenie, szkoleniem bhp) • podstawowe prawa pracownika • podstawowe obowiązki pracownika • podstawowe obowiązki osób kierujących pracownikami	
3.	Odpowiedzialność za naruszenie przepisów lub zasad bhp <ul style="list-style-type: none"> • odpowiedzialność pracodawcy za wykroczenia przeciwko prawom pracownika • podmioty uprawnione do nakładania kar grzywny • odpowiedzialność karna pracodawcy • odpowiedzialność osób kierujących pracownikami • odpowiedzialność porządkowa pracowników	
4.	Zasady poruszania się na terenie zakładu pracy <ul style="list-style-type: none"> • zasady poruszania się na parkingu, ciągach komunikacyjnych zewnętrznych i wewnętrznych, schodach, pomieszczeniach wewnątrz budynku • wymogi dla dróg ewakuacyjnych i dojazdów pożarowych	
5.	Zagrożenia wypadkowe i zagrożenia dla zdrowia występujące w zakładzie i podstawowe środki zapobiegawcze <ul style="list-style-type: none"> • zagrożenia czynnikami występującymi w procesach pracy • czynniki niebezpieczne i szkodliwe w środowisku pracy • czynniki fizyczne, chemiczne, biologiczne • c) czynniki psychofizyczne w środowisku pracy	
6.	Podstawowe zasady bhp związane z obsługą urządzeń technicznych oraz transportem wewnątrzzakładowym <ul style="list-style-type: none"> • kwalifikacje w zakresie obsługi i konserwacji urządzeń	

	<p>technicznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasady bezpiecznej pracy elektronarzędziami i urządzeniami • ograniczenie emisji czynników szkodliwych dla zdrowia • zasady bezpieczeństwa podczas pracy na wysokości z drabiny • ręczne przemieszczanie ładunków, przedmiotów lub materiałów (sposoby ograniczania wysiłku fizycznego przy ręcznych pracach transportowych; normy ręcznego przemieszczania ciężarów; zespołowe przenoszenie przedmiotów; wózki poruszane ręcznie oraz taczki, • współdziałanie pracodawcy i pracownika w celu zapewnienia bezpieczeństwa 	
7.	<p>Zasady przydziału odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej, w tym w odniesieniu do stanowiska pracy instruowanego</p> <ul style="list-style-type: none"> • środki ochrony indywidualnej – zasady doboru i stosowania, obowiązki pracodawcy • b) przydział odzieży roboczej – podstawowe obowiązki pracodawcy 	
8.	<p>Porządek i czystość w miejscu pracy – ich wpływ na zdrowie i bezpieczeństwo pracownika</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpowiedzialność pracowników • zagrożenia pożarem • zagrożenia wypadkowe i chorobowe • d) zagrożenia sanitarno - epidemiologiczne 	0,5
9.	<p>Profilaktyczna opieka lekarska – zasady jej sprawowania w odniesieniu do stanowiska instruowanego</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodzaje badań profilaktycznych • uwarunkowania środowiska pracy i uwarunkowania zewnętrzne • profilaktyczna opieka lekarska kobiet w ciąży • d) PIP i PIS w profilaktyce zdrowotnej zakładu pracy 	
10.	<p>Podstawowe zasady ochrony przeciwpożarowej oraz postępowania w razie pożaru</p> <ul style="list-style-type: none"> • źródła pożarów i materiały łatwopalne • b) zasady zachowania się w sytuacji pożaru lub innego zagrożenia 	
11.	<p>Postępowanie w razie wypadku, w tym organizacja i zasady udzielania pierwszej pomocy (przedmedycznej)</p> <ul style="list-style-type: none"> • definicja wypadku przy pracy, wypadki zrównane z wypadkami przy pracy, kwalifikacja wypadku w drodze do pracy i z pracy • postępowanie powypadkowe • c) zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej – wzywanie pomocy na miejsce wypadku, postępowanie w razie zranień głowy, kończyn, zabezpieczanie złamań i zwichnięć, opatrywanie oparzeń termicznych, zasady postępowania z osobą porażoną prądem, itp. 	1
	Łączny czas trwania instruktażu	3

*1 godzina instruktażu = 45 minut

Opracował:

Witold Zięcki

(imię i nazwisko)

Po konsultacji z pracownikami program zatwierdził:

WÓJT
Arnold
mgr inż. Arnold Maciej Grossmann
(data, imię i nazwisko, funkcja, podpis)

Program instruktażu stanowiskowego

CEL SZKOLENIA:

Celem szkolenia jest uzyskanie przez pracownika :

- informacji o czynnikach środowiska pracy występujących na danym stanowisku pracy i w jego bezpośrednim otoczeniu oraz o ryzyku zawodowym związanym z wykonywaną pracą
- wiedzy i umiejętności dotyczących sposobów ochrony przed zagrożeniami wypadkowymi i zagrożeniami dla zdrowia w warunkach normalnej pracy i w warunkach awaryjnych
- wiedzy i praktycznych umiejętności z zakresu bezpiecznego wykonywania powierzonej pracy

Uczestnicy szkolenia:

- szkolenie jest przeznaczone dla pracowników nowo zatrudnianych na stanowiskach robotniczych i innych, na których występuje narażenie na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia, uciążliwych lub niebezpiecznych, dla pracowników przenoszonych na takie stanowiska oraz w przypadku zmiany warunków techniczno – organizacyjnych, tj. w razie zmiany procesu technologicznego, zmiany organizacji stanowisk pracy, wprowadzenia do stosowania substancji o działaniu szkodliwym dla zdrowia albo niebezpiecznym oraz nowych lub zmienianych narzędzi, maszyn i innych urządzeń
- szkolenie jest przeznaczone również dla studentów odbywających praktyki studenckie oraz uczniów odbywających praktyczną naukę zawodu

Sposób organizacji szkolenia:

- Szkolenie prowadzone jest w formie instruktażu – na stanowisku, na którym będzie zatrudniony instruowany pracownik, na podstawie szczegółowego programu opracowanego przez organizatora szkolenia
- Szkolenie uwzględnia następujące etapy:
  - ✓ rozmowę wstępną instruktora z instruowanym pracownikiem
  - ✓ pokaz i objaśnienie przez instruktora całego procesu pracy, który ma być realizowany przez pracownika
  - ✓ próbne wykonywanie procesu pracy przez pracownika przy korygowaniu przez instruktora sposobów wykonywania pracy
  - ✓ samodzielną pracę instruowanego pracownika pod nadzorem instruktora
  - ✓ sprawdzenie i ocenę instruktora sposobu wykonywania pracy przez pracownika

Jeżeli pracownik wykonuje prace na różnych stanowiskach, szkolenie powinno uwzględniać wszystkie rodzaje prac, które będą należały do zakresu obowiązków pracownika.

Sposób realizacji szkolenia i czas trwania poszczególnych jego części powinny być dostosowane do przygotowania zawodowego i dotychczasowego stażu pracy pracownika oraz zagrożeń występujących przy przewidzianej do wykonywania przez niego pracy.

**PROGRAM INSTRUKTAŻU STANOWISKOWEGO PRACOWNIKA ZATRUDNIONEGO NA
STANOWISKU PRACOWNIKA ADMINISTRACYJNO - BIUROWEGO**

LP	TEMAT SZKOLENIA	LICZBA GODZIN*
1	<p>Przygotowanie pracownika administracyjno - biurowego do wykonywania czynności związanych z powierzonym mu zakresem zadań, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ omówienie warunków pracy z uwzględnieniem elementów: <ul style="list-style-type: none"> • pomieszczeń i innych przestrzeni pracy mających wpływ na warunki jego pracy (oświetlenie ogólne, ogrzewanie, wentylacja, urządzenia techniczne) . • stanowisk pracy mających wpływ na bezpieczeństwo i higienę pracy (pozycja przy pracy, oświetlenie miejscowe), ❖ omówienie: <ul style="list-style-type: none"> • zagrożeń występujących przy wykonywaniu przydzielonych obowiązków • wyników oceny ryzyka zawodowego związanego z poszczególnymi pracami ❖ omówienie: <ul style="list-style-type: none"> • sposobów ochrony przed zagrożeniami występującymi przy poszczególnych pracach wchodzących do zakresu zadań pracownika administracyjno - biurowego • przebiegu czynności eksploatacyjnych na poszczególnych stanowiskach pracy (zasady bezpiecznej pracy urządzeń biurowych: komputera, kserokopiarki, niszczarki) przed, w trakcie i po zakończeniu pracy • zasad postępowania w razie wypadku lub awarii 	2
	Razem	2

*1 godzina instruktazu = 45 minut

Opracował:

Witold Zającki

(imię i nazwisko)

Po konsultacji z pracownikami program zatwierdził:

WÓJT
.....

(data, imię i nazwisko, funkcja, podpis)

**PROGRAM INSTRUKTAŻU STANOWISKOWEGO PRACOWNIKA ZATRUDNIONEGO NA
STANOWISKU SPRZĄTACZKI**

LP	TEMAT SZKOLENIA	LICZBA GODZIN*
1	<p>Przygotowanie sprzątaczkę do wykonywania czynności związanych z powierzonym mu zakresem zadań, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ omówienie warunków pracy z uwzględnieniem elementów: <ul style="list-style-type: none"> • pomieszczeń i innych przestrzeni pracy sprzątaczkę, mających wpływ na warunki jego pracy. • stanowisk roboczych mających wpływ na bezpieczeństwo i higienę pracy ❖ omówienie: <ul style="list-style-type: none"> • zagrożeń występujących przy poszczególnych rodzajach prac powierzonych sprzątaczkę, tj. ścieranie kurzu, mycie posadzek, sprzątanie sanitariatów, mycie okien, wieszanie firanek, itp. • wyników oceny ryzyka zawodowego związanego z poszczególnymi pracami ❖ omówienie: <ul style="list-style-type: none"> • sposobów ochrony przed zagrożeniami występującymi przy poszczególnych pracach wchodzących do zakresu zadań sprzątaczkę • przebiegu czynności eksploatacyjnych na poszczególnych stanowiskach pracy (zasady bezpiecznej pracy urządzeń, sprzętu, środków chemicznych, czyszczących) przed, w trakcie i po zakończeniu pracy • zasad postępowania w razie wypadku lub awarii 	2
2	Pokaz przez instruktora sposobu wykonywania pracy na stanowisku pracy zgodnie z przepisami i zasadami bhp, z uwzględnieniem metod bezpiecznego wykonywania poszczególnych czynności i ze szczególnym zwróceniem uwagi na czynności trudne i niebezpieczne	0,5
3	Próbne wykonanie zadania przez pracownika pod kontrolą instruktora	1
4	Samodzielna praca pracownika pod nadzorem instruktora	4
5	Omówienie i ocena przebiegu wykonania pracy przez pracownika	0,5
6	Razem:	8

*1 godzina instruktażu = 45 minut

Opracował:

Sitold Zatecki

(imię i nazwisko)

Po konsultacji z pracownikami program zatwierdził:

Arnold Grossmann
mgr inż. Arnold Maciej Grossmann

(data, imię i nazwisko, funkcja, podpis)

**PROGRAM SZKOLENIA OKRESOWEGO PRACOWNIKÓW
ADMINISTRACYJNO – BIUROWYCH**

Cel szkolenia:

Celem szkolenia jest aktualizacja i uzupełnienie wiedzy i umiejętności w szczególności z zakresu:

- oceny zagrożeń związanych z wykonywaną pracą
- metod ochrony przed zagrożeniami dla zdrowia i bezpieczeństwa pracowników
- kształtowania warunków pracy zgodny z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy
- postępowania w razie wypadku oraz w sytuacjach awaryjnych

Uczestnicy szkolenia:

Szkolenie jest przeznaczone dla pracowników administracyjno – biurowych, w tym zatrudnionych przy obsłudze monitorów ekranowych, pracowników szkół i innych placówek oświatowych

Sposób organizacji szkolenia:

Szkolenie organizowane w formie seminarium – na podstawie programu opracowanego przez organizatora szkolenia

Lp	Temat szkolenia	Licz godz .*
1	Wybrane regulacje prawne z zakresu prawa pracy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, z uwzględnieniem: a) praw i obowiązków pracowników i pracodawców w zakresie bhp oraz odpowiedzialności za naruszenie przepisów i zasad bhp <ul style="list-style-type: none"> • zakres obowiązków i uprawnień pracodawcy, kierownika komórki organizacyjnej (wg art. 207 i art. 212 Kodeksu pracy), służby bhp, społecznej inspekcji pracy, organizacji związków zawodowych a także innych komórek organizacyjnych zakładu mających wpływ na bezpieczeństwo i higienę pracy (np. służby utrzymania ruchu), • zakres obowiązków i uprawnień pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy: znajomość i przestrzeganie przepisów oraz zasad bhp, zgłaszanie zagrożeń, domaganie się od pracodawcy zapewnienia minimalnych wymagań bhp, obowiązek szkoleń bhp i badań lekarskich (wg art. 210 i art. 211 Kodeksu pracy), • odpowiedzialność za naruszenie przepisów lub zasad bezpieczeństwa i higieny pracy wynikająca z kodeksu pracy i regulaminów zakładowych, w tym kary za nieprzestrzeganie przepisów bhp i tryb odwoławczy od nałożonych kar; b) obowiązujące w firmie wewnętrzne uregulowania: <ul style="list-style-type: none"> • regulacje: zbiorowych układów pracy i regulaminów pracy; c) działalność organów kontroli zewnętrznej: <ul style="list-style-type: none"> • działalność: PIP, PIS, PSP oraz działalność Komisji bhp, społecznej inspekcji pracy, zagadnienie konsultowania działań w zakresie bhp z pracownikami lub ich przedstawicielami;	2

- d) odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej:
- zasady przydziału odzieży roboczej i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej, okularów korygujących wzrok, a także środków czystości wg obowiązujących przepisów z uwzględnieniem zakładowych normatywów i zasad (jakim grupom pracowników co przysługuje, sposób postępowania w sytuacji przedwczesnego zużycia);
- e) **ochrony pracy kobiet i młodocianych**
- ochrona pracy kobiet: uprawnienia związane z rodzicielstwem, szczególna ochrona zatrudniania pracownic ciężarnych, zasady zmiany warunków pracy ciężarnych, urlop macierzyński i wychowawczy, zasiłki i badania lekarskie, przerwy na karmienie i zwolnienie od pracy na opiekę, dopuszczalne normy i ograniczenia w zatrudnianiu kobiet przy wykonywaniu niektórych rodzajów prac,
  - ochrona pracy młodocianych: czas pracy i nauki (zwolnienie na wypełnianie obowiązku nauki), zatrudnianie przy pracach lekkich, badania lekarskie, zakaz zatrudniania w godzinach nadliczbowych i porze nocnej, urlopy wypoczynkowe, ograniczenia w zatrudnianiu przy wykonywaniu niektórych rodzajów prac, formy przygotowania zawodowego, kwalifikacje osób prowadzących przygotowanie, obowiązek umowy pisemnej, zasady powiadamiania opiekunów prawnych, zatrudnienie w formie nauki zawodu i przyuczenia do wykonywania określonej pracy, zasady wynagradzania;
- f) **wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz świadczeń z nimi związanych**
- świadczenia związane z wypadkami przy pracy, chorobami zawodowymi oraz wypadkami w drodze do i z pracy
- g) **profilaktycznej ochrony zdrowia pracowników**
- profilaktyczna opieka lekarska i zasady jej sprawowania: badania lekarskie wstępne, okresowe (w tym zalecenia, przeciwwskazania), badania okulistyczne osób pracujących na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe, terminy badań, obowiązek stosowania się do zaleceń lekarza,
  - profilaktyczna ochrona zdrowia pracowników: ryzyko zawodowe, urządzenia ograniczające lub eliminujące szkodliwe dla zdrowia czynniki środowiska pracy, środki do udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku, badania lekarskie, zapewnienie posiłków i napojów;
- h) badania i pomiary czynników środowiska pracy:
- jakie czynniki środowiska pracy wymagają kontroli; kto i z jaką częstotliwością dokonuje pomiarów; co to jest NDS i NDN; jak są wykorzystywane wyniki pomiarów; gdzie jest przechowywana dokumentacja pomiarów i kto może z niej korzystać; stosowane ochrony zbiorowe i indywidualne przed zagrożeniami środowiska pracy (np. hałas, substancje szkodliwe w powietrzu);
- i) wymogi dotyczące oświetlenia i mikroklimatu w pomieszczeniach pracy;
- j) wpływ oświetlenia na bezpieczeństwo wypadkowe oraz warunki i komfort pracy;
- k) wymagania dla pomieszczeń i stanowisk pracy, zaplecze higieniczno

	<p>sanitarne;</p> <p>l) profilaktyczne posiłki i napoje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na jakich zasadach pracodawca powinien realizować obowiązek zapewnienia profilaktycznych posiłków i napojów. 	
2	<p>Postęp w zakresie oceny zagrożeń czynnikami występującymi w procesach pracy oraz w zakresie metod ochrony przed zagrożeniami dla zdrowia i życia pracowników</p> <p>a) ocena ryzyka zawodowego, w tym: cel dokonywania oceny; dla jakich stanowisk pracy jest dokonywana ocena i kto jej dokonuje; opis metody oceny ryzyka stosowanej w firmie; karta oceny ryzyka – ryzyko początkowe, końcowe, akceptowalne; jak powinien korzystać z karty oceny ryzyka pracodawca, a jak pracownik; którego stanowiska pracy ocena dotyczy; stosowane w firmie zabezpieczenia dla ograniczania skutków poszczególnych zagrożeń;</p> <p>a) wewnętrzne, obowiązujące w firmie, uregulowania dotyczące zagadnień bhp, w tym: zdarzenia potencjalnie wypadkowe – sposób, cel zgłaszania i analizowania; System Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy^{**}, inne zapisy w układzie zbiorowym pracy, regulaminie pracy czy obowiązujących procedurach uszczegóławiające lub rozszerzające wymagania przepisów ogólnych;</p> <p>b) zasady poruszania się po terenie zakładu pracy, w tym: na placach, parkingach, w obiektach produkcyjnych, ciągach komunikacyjnych zewnętrznych i wewnętrznych, schodach, windach, przy drzwiach automatycznych, itp.; z zaznaczeniem obowiązku stosowania tych samych zabezpieczeń w miejscach występowania zagrożeń, jakie stosują zatrudnieni tam pracownicy (np. hełm, okulary ochronne, ochrony górnych dróg oddechowych, ochronniki słuchu, kamizelka odblaskowa, itp.).</p>	2
3	<p>Problemy związane z organizacją stanowiska pracy biurowej, z uwzględnieniem zasad ergonomii, w tym stanowisk wyposażonych w monitory ekranowe i inne urządzenia biurowe</p> <p>a) porządek i czystość w miejscu pracy – ich wpływ na zdrowie i bezpieczeństwo pracownika: sposób składowania dokumentów i materiałów biurowych, komputer – osadzający się na ekranie monitora kurz powodujący pogorszenie ostrości obrazu; mokra, śliska podłoga stwarzająca zagrożenie poślizgnięcia i upadku; pozaginane wykładziny – zagrożenie potknięcia i upadku; porozciągane przedłużacze elektryczne – zagrożenie potknięcia i upadku; przedmioty poustawiane na górnych krawędziach szaf, regałów mogące spadać, itp.;</p> <p>b) wymagania dotyczące przestrzeni stanowiska pracy, przejść, drabinek, podestów;</p> <p>c) oznakowanie dróg ewakuacyjnych, urządzeń elektrycznych, sprzętu i zabezpieczeń przeciwpożarowych;</p> <p>d) wymagania dotyczące warunków oświetlenia i wentylacji;</p> <p>e) wymagania przeciwpożarowe pomieszczeń biurowych – systemy sygnalizacji pożaru, sprzęt gaśniczy;</p> <p>f) wymagania dotyczące organizacji stanowiska pracy z monitorem ekranowym:</p>	2

	<p>potencjalne skutki zdrowotne dla pracownika pracującego na nieprawidłowo zorganizowanym stanowisku pracy z monitorem ekranowym i pracowników na stanowiskach sąsiednich (odległość między stanowiskami pracy, komputerem a pracownikiem); czas pracy na stanowisku z monitorem ekranowym;</p> <p>g) podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy związane z obsługą urządzeń technicznych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • instrukcje zakładowe i producenta, • zakaz wykonywania czynności, do których wymagane są szczególne kwalifikacje (np. naprawa urządzeń zasilanych energią elektryczną), • obowiązek wyłączenia z sieci wszystkich urządzeń zasilanych energią elektryczną lub posiadających ruchome elementy przed wykonywaniem jakichkolwiek czynności związanych z usuwaniem zacięć czy wykonywaniem czynności konserwacyjnych, • obowiązek wyłączenia wszystkich odbiorników energii elektrycznej na koniec pracy; <p>h) zagrożenia i uciążliwości wynikające z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • użytkowania monitora ekranowego, • pozycji przy biurku, • używanych urządzeń technicznych, wyposażenia biur, organizacji pracy i stanowisk pracy (instalacje elektryczne, urządzenia techniczne, przejścia między meblami), • możliwości przewrócenia się wysokiego regału przy braku zabezpieczenia lub niewypoziomowaniu albo przy sięganiu do górnych półek i przytrzymywaniu się jego ścianek, • ostrych krawędzi np.: papieru, opakowań, używania noży do rozcinania kopert czy kartek papieru, używania gilotyny do papieru; <p>i) opis przyczyn i skutków zaistniałych wypadków i chorób zawodowych w firmie i innych jednostkach na podobnych stanowiskach pracy z omówieniem podjętych środków zapobiegawczych;</p> <p>j) podstawowe środki zapobiegawcze: znajomość i przestrzeganie przepisów i zasad bhp; znajomość ryzyka zawodowego i sposobów jego ograniczania; znajomość obowiązujących instrukcji, procedur, regulaminu pracy, normatywów dźwigania dla mężczyzn, kobiet, młodocianych; korzystanie z drabinek, schodków do sięgania po materiały z górnych półek regałów, sposób składowania dokumentacji.</p>	
4	<p>Postępowanie w razie wypadków i w sytuacjach zagrożeń (np. pożaru, awarii), w tym zasady udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku</p> <p>a) postępowanie w razie wypadku: obowiązki poszkodowanego i świadka wypadku, sposób zgłaszania wypadku, zabezpieczenie miejsca wypadku, powiadamianie – telefony alarmowe;</p> <p>b) zasady udzielania pomocy: ocena stanu zdrowia poszkodowanego – kontrola czynności życiowych; sztuczne oddychanie; zewnętrzny masaż serca; urazy oka; urazy kręgosłupa; tamowanie krwawień; złamania; poparzenia termiczne i chemiczne; porażenia prądem elektrycznym; zasłabnięcia; ewakuacja z miejsca zagrożenia;</p> <p>c) apteczki pierwszej pomocy – wyposażenie, korzystanie;</p>	2

	<p>d) obowiązki poszkodowanego w wypadku; obowiązki świadka wypadku; protokół powypadkowy;</p> <p>e) zasady ochrony przeciwpożarowej oraz postępowania w razie pożaru:</p> <ul style="list-style-type: none"> • źródła pożarów i materiały łatwopalne: urządzenia elektryczne (uszkodzone gniazdka i przedłużacze), niedopałki papierosów, czajniki, grzejniki, kuchenki elektryczne, źródła światła, materiały biurowe, wykładziny, • obowiązek wyłączenia wszystkich odbiorników energii elektrycznej na koniec pracy, • zgłaszanie pożaru, sygnalizacja pożarowa, telefony alarmowe, • ewakuacja z miejsc zagrożonych, • oznakowanie sprzętu ppoż. i dróg ewakuacyjnych, • sposoby gaszenia pożaru z pokazem użycia podręcznego sprzętu ppoż.; <p>f) postępowanie w sytuacjach innych zagrożeń i skutki postępowania, np.: awaria urządzeń elektrycznych; napad – dotyczy głównie osób mających do czynienia z gotówką;</p> <p>g) wewnętrzne uregulowania dotyczące powyższych postępowania w sytuacjach awaryjnych i sytuacjach zagrożeń: zarządzenia, polecenia, procedury, instrukcje, telefony alarmowe itp.;</p> <p>h) przykłady najczęściej popełnianych w sytuacjach awaryjnych i w sytuacjach zagrożeń błędów, na podstawie doświadczeń z firmy lub literatury;</p> <p>i) wypadki w drodze do i z pracy: zgłaszanie, dokumentowanie, protokół, odszkodowania.</p>	
Razem		8

*1 godzina instruktażu = 45 minut

Opracował:

Witold Zatecki

(imię i nazwisko)

Po konsultacji z pracownikami program zatwierdził:

WOJTT
Grossmann
.....
mgr inż. Arnold Maciej Grossmann

(data, imię i nazwisko, funkcja, podpis)

**PROGRAM SZKOLENIA OKRESOWEGO PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH NA
STANOWISKACH ROBOTNICZYCH**

Cel szkolenia:

- ❖ celem szkolenia jest aktualizacja i uzupełnienie wiedzy i umiejętności w szczególności z zakresu:
  - przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy związanych z wykonywaną pracą.
  - zagrożeń związanych z wykonywaną pracą oraz metod ochrony przed tymi zagrożeniami
  - postępowania w razie wypadku i w sytuacjach zagrożeń
- ❖ uczestnicy szkolenia:
  - szkolenie przeznaczone jest dla osób zatrudnionych na stanowiskach robotniczych
- ❖ sposób organizacji szkolenia:
  - szkolenie zorganizowane w formie instruktażu – na podstawie szczegółowego programu opracowanego przez organizatora szkolenia
  - szkolenie realizowane przez instruktaż na stanowisku pracy, a także wykład, pogadankę, film, omówienie okoliczności i przyczyn charakterystycznych (dla prac wykonywanych przez uczestników szkolenia) wypadków przy pracy oraz wniosków profilaktycznych

Lp.	Temat szkolenia	Liczba godzin*
1	Regulacje prawne z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, z uwzględnieniem przepisów związanych z wykonywaną pracą <ul style="list-style-type: none"> • zakres podstawowych obowiązków i uprawnień pracodawcy, osób kierujących pracownikami, pracowników • podstawowe obowiązki konserwatora ogólnego • podstawowe obowiązki sprzątaczk • zapoznanie z przepisami bhp obowiązującymi na stanowisku pracy konserwatora ogólnego • zapoznanie z przepisami bhp obowiązującymi na stanowisku sprzątaczk • ochrona pracy kobiet (prace wzbronione dla kobiet, dopuszczalne normy i ograniczenia w zatrudnianiu kobiet przy wykonywaniu niektórych rodzajów prac, uprawnienia związane z rodzicielstwem, ochrona zatrudniania kobiet ciężarnych, 	1
2	Zagrożenia czynnikami występującymi w procesach pracy oraz zasady i metody likwidacji lub ograniczenia oddziaływania tych czynników – z uwzględnieniem zmian w technologii, organizacji pracy i stanowisk pracy, stosowania środków ochrony zbiorowej i indywidualnej, wprowadzenia nowych urządzeń, sprzętu i narzędzi pracy <ul style="list-style-type: none"> • identyfikacja zagrożeń i ocena ryzyka zawodowego na 	3

	<p>stanowisku konserwatora i sprzątaczk</p> <ul style="list-style-type: none"> • zagrożenia i metody ochrony przed czynnikami chemicznymi oraz pyłami • zagrożenia czynnikami biologicznymi • zagrożenia czynnikami mechanicznymi • zagrożenia czynnikami termicznymi • zagrożenia hałasem • stosowanie środków ochrony indywidualnej: środki ochrony indywidualnej – obowiązki pracodawcy, zasady doboru i konserwacji; odzież ochronna, rękawice ochronne, obuwie ochronne, ochronniki słuchu, sprzęt chroniący przed upadkiem z wysokości 	
3	<p>Zasady postępowania w razie wypadku w czasie pracy i w sytuacjach zagrożeń (np. pożaru, awarii), w tym zasady udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku</p> <ul style="list-style-type: none"> • definicja wypadku przy pracy, informacje dotyczące wypadków zrównanych z wypadkami przy pracy, kwalifikacje wypadków w drodze do pracy i z pracy, postępowanie powypadkowe • zasady postępowania w sytuacji zagrożeń (np. pożaru, awarii): charakterystyka pożarowa materiałów, zasady zachowania się w sytuacji pożaru lub innego zagrożenia, rodzaje gaśnic, zasady rozmieszczania, przykłady zagrożeń pożarowych na stanowisku konserwatora, sprzątaczk, • przewidywane skutki (rodzaje urazów) zagrożeń występujące na stanowisku pracy konserwatora, sprzątaczk • zasady udzielania pierwszej pomocy poszkodowanemu w wypadku 	2
4	<p>Okoliczności i przyczyny charakterystycznych dla wykonywanej pracy wypadków przy pracy oraz związana z nimi profilaktyka</p> <ul style="list-style-type: none"> • okoliczności typowych dla konserwatora, sprzątaczk wypadków przy pracy oraz zdarzeń potencjalnie wypadkowych wynikające ze: <ul style="list-style-type: none"> ✓ złej organizacji pracy ✓ niewiedzy pracowników ✓ nieodpowiedzialnych zachowań pracowników 	2
Razem		8

*1 godzina instruktażu = 45 minut

Opracował:

Witold Zatecki

(imię i nazwisko)

Po konsultacji z pracownikami program zatwierdził:

WÓJT
mgr inż. Andrzej Kępczyński

(data, imię i nazwisko, funkcja, podpis)

REGULACJE PRAWNE

- Ustawa z 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 ze zmianami oraz z 2011 r. Nr 36, poz.181), w szczególności dział X Bezpieczeństwo i higiena pracy.
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 180, poz. 1860 ze zmianami oraz z 2007 r. Nr 196, poz. 1420)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki społecznej z 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzenia badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. Nr 69, poz. 332 ze zmianami)
- Ustawa z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr 199, poz. 1673 ze zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki socjalnej z 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bhp (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 ze zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki socjalnej z 1 grudnia 1998 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe(Dz. U. Nr 148, poz. 973 ze zmianami),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z 10 września 1996 r. w sprawie wykazu prac szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet (Dz. U. Nr 114, poz. 545 ze zmianami)
- Rozporządzenie ministra Pracy i Polityki socjalnej z 28 maja 1996 r. w sprawie rodzaju prac, które powinny być wykonywane przez co najmniej dwie osoby(Dz. U. Nr 62, poz. 288 ze zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z 30 października 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bhp w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz. U. Nr 191, poz. 1596 ze zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 14 marca 200 r. w sprawie bhp przy ręcznych pracach transportowych(Dz. U. Nr 26, poz. 313 ze zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy(Dz. U. Nr 217, poz. 1833 ze zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej(Dz. U. Nr 259, poz. 2173 ze zmianami),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z 28 maja 1996 w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów (Dz. U. Nr 60, poz. 279)
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z dnia 22 czerwca 2010 r.)